

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik raponkint reggel, kivéve hétfőn

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Előfizetési árak :
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

LAPTULAJDONOSOK :

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Egyes szám ára 2 fillér.

Piukovich József beszéde.

A kernyajai kerületnek városunkban közismert és népszerű képviselője a pénzügyi bizottságban beszédet mondott, amely tömörségével keltett feltűnést.

Semmi szószaporítás, semmi cikornya; csupa tény és eszme. A boritaladó leszállítása, a telepes községek felkarolása, ügyük rendezése, a szövetkezetek tervszerű fejlesztése, a pinceszövetkezetek mind olyan eszme, amelyeket nagy fontosságukhoz képest nem elég sűrűn és nem elég erélyesen hangoztatnak.

A telepes községek ügyét magáévátette Tallián földmivelésügyi miniszter. Az elvek körvonalozása azonban nem elég. II. Géza óta alkalmazzuk több kevesebb sikerrel a telepítést. De talán soha nagyobb szükségben. A tatárjárás és a török háborúk után egy rajtunk kívül álló veszedelem volt a depopuláció oka. De most a mi magunk egyenlensége, nyeglesége, tehetetlensége visz oda bennünket, hogy az egy gyermekrendszer ellen, az apasági kereset eltörlése felé hajlunk, mikép az emberekben terméketlen Franciaország. A kivándorlás ellen pedig hasonszenvi gyógymód alapján alkalmazzuk az okoszerű telepítést. De az etnografice ökonomikus kérdések iránt kevés a fogékonyság közéletünk férfiaiában. Beksics Gusztávon, Dobrovsky Péteren, Jancsó Benedeken és a Budapesti Hírlap kitűnő publicistáján, Kemechey Jenőn kívül alig is foglalkozott valaki komolyan e kérdéssel.

A boritaladó fokozása helyett in in finitum fokozható a pezsgő és egyéb élvezeti italok adója. De a boradó fokozásával leginkább azt a néposztályt sújtjuk, amely az egyenes adókat is keservesen sinli.

A legfontosabb azonban a szövetkezetek ügye. Darányi föltétlen hiva volt a szövetkezetek mindenirányu fejlődésének. Még a máramarosi állami erdészek élelmezését is szövetkezeti uton akarta megkísérelni.

A szövetkezetek a kis emberek egye sülése, amikép a kartell a gazdagoké.

A sok millió összetett garas versenyez a sok millió összetett bankóval. A szövetkezetekben tanul a nép, nyer általános és kereskedelmi műveltséget. Nem célja a szövetkezeteknek, hogy tönkretegy a tiszta kereskedelmet. Mégis ott ahol kell, közvetlen kapcsolatot létesít fogyasztó és termelő között.

Bácsmegyére nézve különösen a tejszövetkezetek birnak jelentőséggel. Fejlett marhatenyésztésünk ezt érthetővé teszi. A tej és vaj jobb értékesítésére az utóbbi években sok történt. És az országban aligha van több tejszövetkezet mint megyénkben. Azonban a caseingyártás csak az uradalmakban szokásos.

Nem kevésbé fontos a raktárszövetkezetekkel való kísérletezés. Az egész külföldön, különösen Amerikában szél-tében el vannak terjedve a Silosrendszerű gabonaraktszövetkezetek. Azonban egyes magáncégek monopolizálják azokat. Európában különösen Német országban terjedtek el ujabban.

Latinovics Géza, aki ezt az intézményt külföldön tanulmányozta, megpróbált egy ily gabonaszövetkezeti raktárt Bács-Almásón létesíteni. Azonban a köznép közönyén, amely az intézmény meg nem értéséből származott, hajótörést szenvedett. De nem szabad elkedvetlenedni. Épen megyénkben, amely oly területet foglal el mint némely német hercegség és oly termékeny, hogy az ország Kanaánjának nevezik. A raktárszövetkezetben felhalmozná termését a nép és nem volna kitéve a személyes konjunkturáknak; ami megint az áralakulás egyenletességére volna jétékony hatással.

Eddig Temes megyében tettek csak kísérletet ezzel az intézménnyel, azonban a második kísérletnek Bácsmegyében kell történnie.

Mindenesetre hálásaknak kell lennünk Piukovich képviselő iránt, aki ezeket az országosan is, de reánk bácskaiakra eminenter fontos eszméket fölvetette. Ez eszmék propagálása másfél győzelem. Ignoti nulla cupido.

Kivándorlás.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara most teszi közzé azon adatokat amelyeket a kamara és tehát megyénk területén is a kivándorlásra vonatkozólag gyűjtött. Nagy része a beérkezett feleletnek a bevezetőleg említett okokat, t. i. a munkahiányt, az alacsony napszámháremeket és a hirtelen meggazdagodási vágyat említi és ellenszerűl a sok munkást foglalkoztató belterjes munkálkodás fejlesztését, nagyobb gyáripari vállalatok létesítését stb. ajánlja.

A válaszok közül a kamara jelentéséből kiemeljük a következőket:

Érdekes Szántova község jegyzőjének következő válasza: *A kivándorlás községünkben megszűnt*, mert a hazatértek elmondották, milyen sokba kerül az oda-vissza utazás és milyen nehéz és veszélyes munkákat kellett elvállalniok. Ámbár jó keresetük volt, de kevés marad meg a sok költség miatt. A kivándorlás oka volt, hogy a legelső kivándorló kecsegtető levelet küldött haza, amelyre azután föltartóztatlanul tömegesen elhatározták a kivándorlást. A téli időszakban állandóan tétlenül ülnek otthon. *Téli munkával kellene gondoskodni róluk*, ami eleinte nehezen menne de később mégis megszoknák, mint például kosárfonás, gyékény és nád földolgozása.

Pivnica községre vonatkozólag (ahova az elmúlt évben 111,484 koronát küldtek haza a kivándorlottak) a község jegyzője a következőket írja: „A kivándorlás okai: a kézi munkaerőt nélkülözhető gazdasági gépek mindnkább való szaporodása; továbbá, hogy mig itt csak idényenkint, addig ott állandó munkát talál a napszámos. A kivándorlás különben szünőfélben van. Mégis megakadályozható volna az állandó munka biztosításával, mint például: vasutépítés, töltések, csatornázások, gyári munka, stb. által, illetve ezen munkálatok magasabb napszámháremé által.”

Karavukova községből az elmúlt év folyamán 197-en kértek utlevelet és 66-an tényleg el is utaztak. Az előbb kivándoroltak 52,777 koronát küldtek haza. Ily viszonyok között meglepő az előljáróság következő közlése: „A kivándorlók többnyire szegény, napszámos emberek, kik azért mennek ki többnyire, hogy ott egypár száz forintot szerezzenek és azután 3-4 év mulva hazajöjjenek és itthon kis házat építhessenek maguknak. Vannak közöttük olyanok is, kiknek adósságuk van s ott addig maradnak, mig azt letörlesztik s azután újból visszajönnek falujukba. A kivándorlás már teljesen megszűnt községünkben.”

Tiszakálmánfalva község jegyzője a következőket írja: „A kivándorlás közvetlen oka az, hogy a napszámos munkát csak nyá-

ron kap, egész télen keresete nincsen. Amerikában, úgy vélekednek, hogy folyton dolgozhatnak s így kereseti forrásuk is nagyobb. Hozzájárul még az, hogy itthon a napszám nyáron 1 forint, télen pedig 50 krajczár, sőt 40 krajczár is, amiből nagyobb család alig élhet meg. Van azonban a kivándorlók között olyan is, aki itthon is szépen megélt, de meggazdagodási vágy vezette ki Amerikába. *A kivándorlás apad*, mert a kintlevők nem valami kecségető állapotokról irnak haza.

A kivándorlás a belügyminisztérium kimutatása szerint is apad. Teljesen nem lesz kiküszöbölhető. Hogy a bajon enyhítsünk, téli gazdasági tanfolyamot tartunk, terjesztük az okszerű gazdálkodást, lássunk iparvállalatokhoz. De ki győzné a kivándorlás okait és orvoslási módját egy cikkben elősorolni?

A kivándorlás megszűnik a jólét emelkedésével. A jólét emelkedése pedig a képzelhető legáltalánosabb kérdés és cél.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

A képviselőház mai ülésén egy *szabadkai helyi érdekű dologgal is foglalkoztak*, Nyegre László képviselő előadása mellett tárgyalták azt a törvényjavaslatot, mely Sándor községet Szabadka képviselőválasztó kerületébe kebelezi be. E tárgynál az egyetlen felszólaló *Buzáth* Ferenc volt, akinek a miniszterelnök rögtön válaszolt. A javaslatot a Ház elfogadta.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott. Perczel Dezső elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg az ülést.

A dunai halászat védelme és kihasználása tárgyában Romániával kötött egyezmény be- cikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogatták,

A „Sándor község közigazgatási és országgyűlési képviselőválasztó kerületi átkebelezéséről” szóló törvényjavaslatnál *Buzáth* Ferenc kifogásolta, hogy ilyen átkebelezésnél nem veszik tekintetbe a község jogos kívánságait. A törvényjavaslatot ezért nem fogadta el.

Tisza István kijelenti, hogy Sándor község anyagilag is nyer, ha Szabadkához csatotják, mert Szabadkán kevesebb a pótdó. De ezenkívül közérdekűből is helyes ezt megtenni.

A Ház többsége a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalásnál *Nyegre* előadó módosítást adott be, amelyet *Várady* Károly ellenzett.

Ezután a Ház a szakaszt az előadó módosításával fogadta el és ezzel a törvényjavaslatot részleteiben is letárgyalta.

Ezután egy csomó vicinális törvényjavaslatot fogadott el a ház, *Várady* kérdésére, hogy mikor lesz új törvény

Hieronimi miniszter nem adhat határozott

terminust, de rajta lesz, hogy minél előbb megváltoztassák a mostani törvényt.

A borvám klauzula eltörlése dolgában benyújtott kérvényeknél *Babó Mihály* és *Szederkényi Nándor* szólalt föl.

Hieronimi Károly ismertette a kormány álláspontját.

Darányi Ferenc *Szederkényi* álláspontján van.

Udvary Ferenc a magasabb borvám mellett szólal föl.

Kaas Ivor az ellenzék határozati javaslatát pártolja.

Visontai Soma hasonló szellemben beszél. *Vancsó* Gyula a kormány iránt van bizalommal. *Rakovszky* István az ellenzék határozati javaslat mellett érvel. A külügyi kormány politikáját kritizálja. *Visontai* személyes kérdésben szól, mire elnök 2 órakor a vita folytatását holnapra halasztja.

HIREK.

— **A tisztviselők fizetésemelése.** Ma délután járt le a felebbezési határideje a legutóbbi törvényhatósági bizottsági ülés ama határozatának, hogy a városi tisztviselők fizetését 1904. évi január 1-től 25%-al emelni fogják. Ezt a határozatot a törvényhatósági bizottság kebeléből több oldalról meglebbezték. Összesen négy felebbezés érkezett be és pedig *Lipozencsics Lázár* dr. és társaié, *Mukics Simon* dré, *Pertich Mihály* és *Pleszkovics Lukácsé*. Az első három a közgyűlési határozat érvénytelenítését, utóbbi pedig a községi bíró fizetésének hasonló arányban leendő emelését is kéri.

— **Plébános beiktatás.** *Polyakovics* Lajosnak, a bácsalmási plébánia ujonnan megválasztott plébánosának vasárnap lesz az installációja. Az új plébánost *Zundl* Péter apát, a kalocsai érsek oldalkanonokja fogja hivatalába beiktatni.

— **Császka az óbecsei nőegyletnek.** Az óbecsei magyar nőegylet fényes kiállítású diszoklevelet küldött fővédnökének, *Császka György* kalocsai érseknek. Egyházmegyénk főpásztora meleg hangú levélben mondott köszönetet az egylet elnökjének és 200 korona adományt juttatott az egylet pénztárának.

— **Szilencium.** *Klein* Henrik helybeli gyakorló ügyvéd, akit az ügyvédi kamara fegyelmi választmánya az ügyvédség gyakorlatától elmozdított, annak idején önkéntes lemondását bejelentette a kamaránál, egyszerűen az ítélet ellen a kir. kuriához felebbezést nyújtott be. A kuria *Klein* Henrik ügyét a napokban vette tárgyalás alá és ítéletében a fegyelmi választmány határozatát helybenhagyta.

— **Halálozások.** *Madzinyi* Jánosné szül. *Jedlicska* Katalin, jankováci gyógyszerész neje 82 éves korában elhunyt. Temetése a község és a környékbeli lakosság impozáns részvétele mellett ment végbe. — *Schlesinger* Miklós, a Nemzeti kávéház volt főpinczérje ma délelőtt hosszas szenvedés után 33 éves korában elhunyt. Az előzőekenységéről városszerte ismert törekvő fiatal ember korai halála számos ismerősei körében nagy részvétet keltett, ami hosszas és kínos betegsége alatt is megnyilatkozott irányában. Halálát ifjú neje és kis árvája siratja. Holnap délután temetik.

— **Bérmálás a megyében.** *Majorossy* János fölszentelt püspök f. hó 7-én és 8-án

Apatinban látta el a hívőket a bérmálás szentségével. Szerdán a püspök Szontára folytatta körutját.

— **Második gyógyosztár Topolyán.** Bács-topolya képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén helyt adott *Fehér Jenő* csantavéri gyógyszerész ama kérelmének, hogy Topolyán gyógyosztárt állíthasson föl. A határozatot legközelebb tárgyalja a megye.

— **Makacs öngyilkos.** *Mészáros Mihály* ókanizsai postakocsis az istálló padlására felakasztotta magát, azonban tettét idejekorán észrevették s levágták. Harmadnap a vasuti pályafelvigyázó, az adorzáni vasuti állomás közelében, épp akkor fogta el, mikor a robogó vonat elé vetette magát, de ott is megmentették. Tettének okát nem vallja be, de ígéretet tett, hogy az öngyilkossági szándékról lemond.

— **A zentai országos vásár** e hó 19-én és 20-án fog megtartatni. Minthogy ott sértesvész van, sertéseknek felhajtása tilos.

— **Vizbefulladt.** Apatinból írják: *Gasz* Péter helybeli asztalosmester 14 éves tanulója *Speiser* Ferencz vasárnap délután a Duna egy holt ágába fürdeni ment. Fürdés közben egy deszkára ült és a vízben himbálódzott. A deszka azonban kicsuszott és *Speiser*, aki uszni nem tudott, a vízbe esett és belefulladt. Az elősietők már csak holttestét vonhatták a partra.

Modern cukrászda.

I. Vendég. Kérek egy citromszeletet az új bűnvádi eljárással!

Segéd. Azonnal kérem. Parancsolja pohárban vagy csészében.

I. Vendég. Mindegy, csak a perrendtartással siessen, mert éppen egy jogkérdést kell eldöntennem. Ugye kérem, nem tartják önök az ügyvédek lapját?

II. Vendég. (Belép, egy csomó akta a hóna alatt.) Adjon nekem egy wafflit!

Segéd. (A vendég elé teszi a rendőri közlőnyit.) Azonnal, — parancsol még egy szaklapot?

II. Vendég. Igen, a 139-ik számot, amelyikben a mi Gerzson barátunk kurrentálása megjelent!

Segéd. Sajnálom, de tegnap vitték el az ügyészségtől a lapot is, meg a Gerzson urat is!

I. Vendég. János! küldje ide a főnököt, egy nehéz váltójogi kérdésben kell vele konferálnom. Egyébiránt mondja csak, itt voltak a Gáspár-egylet tagjai??

Segéd. Hárman itt voltak, de hatan kimentették magukat, mert éppen egy órával elindulásuk előtt tartóztatták le őket. De ugy értesültem, hogy megapellálták a letartóztatási végzéseket.

III. Vendég. (Rohanva lép be.) Gratulálok uraim!

Vendégek. Miért, mi történt?

III. Vendég. Mi? És önök még nem tudják? Tessék olvasni! Itt van, az ügyvédek szaklapjában olvasom, hogy bvdí prts 141-ik §-át lényegesen fogja megváltoztatni a törvényhozás. A tettenkapás se lesz ezentúl ok a letartóztatásra!

I. Vendég. Ezt mesélje maga az öregapjának vagy egy spanyol táncmesternek, vagy egy másik bikának, de ne mi nekünk!

II. Vendég. Ön ugy látszik, gondatlanságból okozott hülyeségben szenved!

I. Vendég. Önnel különben nem vitázok, — mit akar ön azzal a három évi tegyházal, amit Vácon leült, még nem nyelte el az összes jogtudományokat. Hiszen ön azt se tudja, mi az az elévülés!

III. Vendég. Bár csak ne tudnám, akkor nem drukkolnék még most is, hogy egy váltópörbe még meginvitálnak a vizsgálóbíróhoz. Hanem hallották-e azt, hogy telefonnal is lehet elkövetni súlyos testi sértést?

Segéd. Hogyan?

I. Vendég. Szamár! hát ugy, hogy ha valaki a telefonkagylóval kiüti valakinek a szemét!

III. Vendég. Hát ki tudja nekem megmondani, hogy mért tudják a vasutasok olyan jól a váltójogot?

I. Vendég. A vasuti váltójogot gondolja?

III. Vendég. Hallja, még egy ilyen viccet és kivallok maga ellen!

Egy ágens. (berohan a cukrászdába és a pult előtt magát pózba vágja) . . . „igen tekintetes törvényszék, — védenncem nemcsak hogy ártatlan, de a ravasz fondorlatot annál kevésbé követte el, mert . . .

I. Vendég. Mit szaval maga itten?

Az ágens. Mit? az ügyvédem védbeszédéből citáltam. Most mondotta el a fiskálisom a próbaszónoklatot! Igen — ugymond ő — védenncem ártatlan, mert nemcsak, hogy a szándék, de a kár beálltának hiánya is . . .

(Egyszerre nagy zenebona támad a cukrászdában. Két polgári rendőr benyitott és a társaság három tagját hoppon veszik. Aki tud, az menekül. Ijedtükben a fagyaltok elolvadnak, — a meleg citronádék pedig megfagynak. A letartóztatottakat bekisérik, akik láncra verve éneklék a Gáspár-egylet indulóját.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

A ravasz czukrász.

Fimpl István és Erdősi Herman, a Knezevics-féle váltóhamisítási bünper újabb terheltjeinek bünügyét tárgyalta a szabadkai kir. törvényszék ma már a harmadik napon át.

A délelőtt a vádhatóság által kihallgatni kért újabb tanuk vallomásaival telt el.

Dr. **Kertész Ignác**, Erdősi volt védője azt vallja, hogy Péicsék, akiknek kérelmére Révész Ernő dr.-t ajánlotta védőjeül, első ízben azt mondták, hogy nincs pénzük, amiből a védelem díját fizessék, később ugy nyilatkoztak, hogy Fimpl fogja dr. Révészt honorálni.

Csillag Károly dr., Knezevicsné képviselője fentjárt Pollák ügyvédnél és figyelmeztette, hogy a váltót ne peresítse.

Gruber Károly dr. által Péics egy bianco váltót akart peresíteni, amelyen Knezevicsné aláírása volt. A képviselőt azonban tanu nem fogadta el. Fimpllel egyáltalán nem érintkezett.

Romoda Ferencz ugyanazt vallja, amit tegnap Ivics tanu vallott, hogy t. i. Erdősi 100 frttal akarta megvesztegetni.

Péics Jánosné, miután férjét letartóztatták, Fimplhez ment, hogy a történetekért kérdőre vonja. Fimpl a következőképp vigasztalta: — Ne busuljon, ugyis rövid időn belül kiszabadul a férje, legyen nyugodt és ne avatkozzék a dologba. Fogságának tartama alatt Fimpl és Erdősi segélyezték férjét, ugyszintén az egész

családot, havonkint mintegy 20–25 frtot juttattak nekik.

Fimpl a tanu vallomására megjegyzi, hogy a pénzt Péicsnek nála levő váltóira adta és azért, mert Péicsné azt mondta neki, hogy Zsoldos, Nagy és Erdősi megakarják zsarolni.

Erdősi a bíróság ama kérdésére, hogy van-e megjegyzése, izgatott hangon feleli: — Nem teszek észrevételt, nem bánom, ha mindjárt lecsuknak.

Erdősi Hermanné, másodrendű vádlott neje egy hetivásár alkalmával találkozott Fimpllel, aki férje hollétéről tudakozódott azzal, hogy jó üzletre van kilátás. Tanu ellenezte, hogy férjének üzletet ajánljon, de azért Fimpl mégis felkereste. — Mikor a hamisítás nyilvánosságra jutott, elhivattam Fimplt, szemrehányásokat tettem neki és azzal fenyegettem, hogy vitriollal fogom leönteni. Fimpl velem is elhitette, hogy nincs baj, a váltó »kóser.« Erdősi letartóztatása után pedig ígért, hogy a szabadlábrahelyezéshez szükséges biztosítékot leteszi érte. Erdősiné is megerősíti Locker tanu tegnapi vallomását, hogy Nagynak Fimpl levelet akart küldeni Lockerrel Galicziába, mert attól tartott, hogy az ügy máskülönben nyilvánosságra juthat.

Fimpl Erdősiné eme vallomását szintén valótlannak mondja.

Erdősiné: Fimpl mondta azt is, hogy a váltót tőle vette férjem.

Fimpl: Ezt nem mondtam. Hisz Péics is azt mondja, hogy Erdősi Péics lakásán fizette ki és vette át a váltót,

Dr. Fischer Jákó: Hosszabb időn át vitte Erdősi váltóperreit. Ezen idő alatt mintegy 20000 korona értékű váltót peresített.

Zopf Henrik: Fimpltől megvett egy életbiztosítási kötvényt, melylyel Peics anyja volt a könyvnél biztosítva. Mivel azonban Péics folyton pénzért zaklatta, 8 nap mulva visszaadta a kötvényét Fimplnek.

Milassin Balázs lényegtelen vallomása után a vád képviselője Fimpl előéletére vonatkozó iratok felolvasását indítványozza. Védő ellenzi. A törvényszék elutasító határozatot hoz.

A bizonyítás az időközben elhalt és a meg nem jelent tanuk vallomásainak felolvasásával befejezést nyert, mire a törvényszék elnöke a tárgyalást felfüggeszti.

Délután a perbeszédre került a sor.

A vádhatóság képviselőjében **Aczél Imre** dr. kir. alügyész kéri a vádlottak megbüntetését. Fimpl Istvánt a Vojnics-Knezevics Helén kárára elkövetett közokirathamisítás és család büntetésében mint felbujtatót; Erdősi Hermant pedig ugyanezen büncselekmény miatt mint bünrészest kéri bünőnek kimondani és megfelelőképp elítélni.

Dr. Klein Mátyás, Fimpl István védője, védenncének felmentését kéri, mert konkrét bizonyítékok nem merültek fel arra nézve, hogy ellehessen ítélni.

Erdősi Herman, aki védő nélkül jelent meg, nem érzi magát bünősnek és felmentő ítéletet kér.

A kir. törvényszék elnöke ezután a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja és az ítélet-hirdetés határidejét holnap délután négy órára tüzi ki.

Szüneti tanács a táblán. A szegedi kir. ítélőtáblán a törvénykezési szünet tart július 3-tól augusztus 27-ig bezárólag. A szüneti tanács elnöke **Frits Róbert** kir. ítélőtáblai tanácselnök.

A szüneti tanács birái: Az egész időtartamra (július 3-tól augusztus 27-ig): **Bányai Miksa** dr. polgári és büntető elnök. 1904 július 3-tól július 30-ig bezárólag: **Biró Vilmos** büntető elnök, **Hubacsek Pál** polgári elnök, a fegyelmi bíróság rendes tagja, **Tóth Aurél** polgári elnök. 1904 július 31-től augusztus 27-ig bezárólag: **Kanyó Lajos** polgári elnök, a fegyelmi bíróság rendes tagja, **Deák Péter** büntető elnök, fegyelmi bíróság póttagja, **Raskó István** dr. polgári elnök. A fegyelmi és sommás fölül vizsgálati tanács teendőit a törvénykezési szünet alatt a szüneti tanács teljesíti. A szüneti tanács birói tagjainak szabadságideje a következőképp jelöltetik ki: **Kanyó Lajos** július 3-tól július 30-ig és szeptember 4-től október 1-ig, **Biró Vilmos** július 31-től szeptember 24-ig, **Deák Péter** július 3-tól július 30-ig és augusztus 28-tól szeptember 24-ig, **Bányai Miksa** dr. augusztus 28-tól október 22-ig, **Hubacsek Pál** július 31-től szeptember 24-ig, **Raskó István** dr. július 3-tól július 30-ig és október 2-től október 29-ig, **Tóth Aurél** július 31-től szeptember 24-ig.

LEGUJABB.

A háboru.

Egy mai londoni távirat szerint Kuropatkin mepezdte az előnyomulást, Fönghangcsöng felé. Az orosz hadsereg zöme Kurokit akarja egyszerre több oldalról támadni. Saimacinál már összeütközés is történt. A Föhsuilin hegységnek átjáróit már megszállták és megerősítették úgy, hogy itt erősebb összeütközések várhatók. Hivatalos japáni táviratok tagadják, hogy Port-Arthur ostroma már megkezdődött volna.

Pitreich a Csepel-szigeten.

Lovag **Pitreich** hadügyminiszter ma Phiede Frigyes altábornagy, tüzérségi arzenall igazgató, **Krobatics** vezérőrnagy, **Urbán Nándor** alezredes szárnysegédek s a magyar delegáció több tagja kíséretében tüzetesen megtekintette **Weisz Manfréd** csepelszigeti löszergyárát.

A vasuti sztrájk a bíróság előtt.

A 13-as bizottság bünpörében ma fejezték be a védők védbeszédeiket. A rákosi vasutasok perének tárgyalását a bíróság július 4-ére halasztotta, addig is azonban a terheltek szabadlábra helyezését rendelte el.

Jenő főherceget megoperálták.

Karlsbádból jelentik: **Jenő** főherceget ott megoperálták. Az operációt, amely kitünően sikerült, dr. **Fink** karlsbadi főorvos hajtotta végre. A főherceg már annyira jól érzi magát, hogy tegnap sétára mehetett.

Inger Szolimán esküvője.

Inger Szolimán, akinek nevét szomáli expedíciója világszerte ismertté tette, ma délelőtt esküdött meg a Kálvin-téri anyakönyvi hivatalban, **Henny Tina** batáviai születésű csodaszép fiatal hollandi nővel, aki vallására nézve ev. református, **Szolimán** mohamedánus. A házasságkötésnél tanunként **Ugron Gábor** és **Lovászy Márton** dr. országgyűlési képviselők szerepeltek.

A szerkesztésért felelős **DR. SCHOBÉR BÉLA**

Birtokeladás.

A folyó 1904. évi június hó 19-én d. e. 10 órakor **Dr. Békeffy Gyula** szabadkai ügyvéd irodájában szóbeli versenyajánlat utján eladásra kerül a néhai **Szárits Károly** hagyatékából **Tóth Kálmán** és **kiskoru Tóth Istvánnak** jutott mintegy 2 és fél láncc buczkai homokföld.

A részletes feltételeket meg lehet tudni a fentebb megnevezett ügyvéd irodájában d. e. 8—10 óra között.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsme gyei Napló“
kis hirdetési rovatát.

Bácsme gyei Napló

ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereskedésében Deák-u

Erdélyi D. és Társa
dohány nagyüzetsége Kossuth utca.

Tenner B.
dohányüzetsége és iátóáru üzletében Kossuth-u.

Gerber Jakab
dohányüzetsége és esztergályos üzletében Kossuth-u.

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzletében Rudics-u.

Meznerics József
fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a törvényszékkal szemben.

PALICSON
Menezel Mihály
fűszer és csemege üzletében

Levelezni
óhajtának egy garzon urral, ki engem anyagiilag támogatna. Cim „Csinos barna asszony post rest.

Nem titok
többé az, hogy 1 kr remek képes levelező-lapok k a p h a t ó k, átolvasott könyveket s használt tankönyveket legmagasabb árért vesz az antikvárium könyvk. Szabadka a gymnáziummal szemben

Zálogjegyek
a legmagasabb áron megvételnek. Cim a kiadóhivatalban.

Hölgyeim!

Becsületes törekvő önálló iparos vagyok, más ismeretség hiányában e nem szokatlan uton kérem tudassák e lap kis hirdetésében, hogy bővebb ismertetőt magamról küldjek. Cim „Szöke mint a buza.“

Butor

részletfizetésre, kedvező fizetési feltételek mellett jutányos áron kapható. Cim a kiadóban.

Pincemester

több évi gyakorlattal, ki kádár mesterséghez is ért, alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Telek eladás.

Tompa utcában 237 négyszögöl telek igen alkalmas ház építésre, előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebet a kiadóhivatalban.

Hirdetés

gyűjtésével szép keresetre tehetnek szert ügyes ügynők. Cim a kiadóban.

Fix fizetéssel

felvétetik egy helybeli foglalkozás nélküli kereskedő segéd, helybeli magánfelek meglátogatására. Cim a kiadóban.

Ügyes szabónő

ajánkozik házakhoz. Cim a kiadóban.

Pénzkölcsönt

házakra, telkekre, föld birtokokra, második, harmadik helyre is. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes ügynők

szép keresetre tehetnek szert egy nagyobb vállalatnál. — Czim a kiadóhivatalban.

Üres boros hordók

300 litertől felfelé keresetnek megvételre Cim a kiadóhivatalban

Tanonoknak

felvétetik 2 polgárit vagy gymnasiumot végzett fiu egy előkelő szakmához. Cim a kiadóhivatalban.

Házi kenyér

kapható. Naponta 2 friss sütés igen olcsó ár mellett Hegedüs Bálint fia Ferenc Deák utca.

Szobaleány

állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Okleveles

óvónő gyermekek mellé ajánkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Mindennemü

nyomatványokat a legjutányosabban és a legesimább kivitelben készit Kladek és Hamburger könyvnyomdája Szabadkán.

c) midőn a felszólamlási bizottság alakulásában vagy eljárásában a törvény szabályai megsértettek.

A felebbezés a felszólamlási bizottság határozatának kézbesítésétől számítandó 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatóságnál adandó be, s felette harmadfokon a pénzügyi közgazgatási bíróság ítél.

A felebbezésnek halasztó hatálya nincs. (1883. XLIV. t. c. 34. §.)

Kelt Zomborban, 1904. évi június hó 6-án

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Pénz

A Pénzügyi Tanácsadó kiadó-vállalata minden pénzkölcsönt keresőnek tájékoztató fölvilágosítást és tanácsot nyújt díjtalanul, tehát mielőtt pénzkölcsön tárgyában bárhová is fordulna, kérje ki a Pénzügyi Tanácsadó véleményét és kérjen részletes felvilágosítást nyújtó ingyenes prospektust.

Kölcsönt

folyósíttat pár nap alatt a legkulánsabb feltételek mellett. Melevő kölcsönöket konvertál nagyobb összegre. Állami, megyei, városi hivatalnokoknak, vasutiaknak, tanároknak, katonatiszteknek és bármely alkalmazásban volt nyugdíjasoknak, szóval minden

Köztisztviselőnek

10—25 éves törlesztésre 7% kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell). Kölcsönt legtöbb esetben kezes nélkül folyósíttatunk és ha mégis kezes kellene, kézséggel állítunk kezeseket külön díj nélkül. Azon tisztviselők, kik a fizetésrendezés után óhajtának kölcsönt fölvenni, már most tegyék meg a kérdéseket, hogy előre megtehessek a szükséges lépéseket a kölcsön folyósítása iránt.

Kimutatás ki mennyi kölcsönt kaphat:

1800 k. fizetéssel kaphat körülb.	1500 k.
2000 " " " " "	3000 "
2200 " " " " "	4000 "
2400 " " " " "	6000 "
2600 " " " " "	6500 "
2800 " " " " "	6800 "
3000 " " " " "	7000 "
4000 " " " " "	10000 "
5000 " " " " "	12000 "
6000 " " " " "	14000 "

Levélbeli megkeresésnél megírandó: állás, fizetés, eltöltött szolgálati idő és kor.

Folyósíttatunk továbbá hitelképes egyéneknek 500 koronától a legmagasabb összegig kezesekkel

Váltókölcsönt

1—5 éves törlesztésre havi vagy negyedévi visszafizetés mellett. — Kölcsönt kiesszük ezenkívül legalább 3 év óta főnnálló életbiztosítási kötvényre, mindennemü sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénzt. részvényre, ez utóbbiakra az érték 90%-áig.

Jelzálogkölcsönt

a becsértéknek 70%-áig folyósíttatunk 4%-ra fölbirtokra. A megkereső levelekhez csatolandó a kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat.

Levélbeli megkeresésnél válaszbélyeg kéretik.

Czimünk:

Pénzügyi Tanácsadó

kiadóhivatala

Budapest, Klauzál-utca 6. II. em. 11.
Telefon 16—42. Törv. bejegyzett cég.

52884/II. 1904.

Hirdetmény.

Szabadka város új III. ker. adóköteles személyeinek 1904. évben tárgyalandó tételeire vonatkozó kiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok közzététele és az adókiadás körüli eljárás tárgyában.

Az adókiadó bizottság elé terjesztendő adókiszámító javaslatokat kitüntető lajstrom 8 napra a község- (város-) házában kitétetvén, azokat mindenki megtekintheti, s az öt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti; ezen észrevételek a fenti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adókiadó bizottságnál — melynek tárgyalásairól az adózók külön hirdetmény útján tudósíttatnak — terjeszthetők elő.

Az adókiadó bizottság ülései nyilvánosak lévén, ott minden adózó megjelenhetik (I. 1883. XLIV. t. c. 24. §.)

Az adókiadó bizottság a kitűzött sorrend szerint megvizsgálja az adózók bevallását és a kir. pénzügyigazgatóság által készített adókiszámítási javaslatokat, s tekintettel az illető adózó vagy mások, vagy pedig a kincstári képviselő által tett észrevételekre s egyéb rendelkezésére álló adatokra, megállapítja minden egyes adókötelesnek adóösszegét, azt még az ülés folyama alatt az illető adó-lajstromba bejegyezteti s ebbeli végzését kihirdeti.

Az adókiadó bizottság végzése kihirdetvén, az érdekelt adóköteles félnek jogában áll az ülés folyama alatt élıszóval az iránt nyilatkozni, kívánja-e az ügyet és ha igen, mely indoknál fogva a felszólamlási bizottsághoz felebbezni.

Hason nyilatkozatra van jogosítva a jelenlevő adókötelesek bármelyike és pedig nem csak a saját, hanem más adójára nézve is, ha a bizottság által hozott végzés eredményében aránytalanságot vél bebizonyíthatni akár a saját magára, akár másra kivetett adótételre nézve.

A felebbezés indokainak írásban kifejtésére

a tárgyalásnál jelenlevő felebbezőnek a kihirdetéstől számítandó 8 napi határidő adatik.

Az az adózó, a ki az adókiadó bizottság ülésében akkor, midőn adóügye tárgyalatott, jelen nem volt, a bizottság végzése elleni felebbezését az illető ülés folyama alatt megrovott adózók névjegyzékének a bizottság tárgyalásainak helyiségétől szolgáló ház kapujára való kifüggesztésétől számítva 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál adhatja be.

Oly esetben, midőn az adókiadó bizottság a kir. pénzügyigazgatóság által javaslatba hozott adótétel felemelését határozta, erről az illető adózót, ha a határozat kihirdetésénél jelen nem lenne, írásbeli végzéssel külön értesíti oly hozzáadással, hogy ha e végzést felebbezni kívánja, az ebbeli felszólalás írásban a végzés kézbesítésétől számítandó 8 nap alatt az adóügyi eladónál vagy helyettesénél vevény mellett benyújtható.

Ellenben azok az adózók, kik abban a községben (városban), melynek adó-lajstromában adójuk kivetett, nem laknak és az ülésben jelen nem voltak, a hozott végzésről írásban értesíttetnek s felebbezéseiket a végzés vételétől számított 15 nap alatt nyújthatják be a pénzügyigazgatóságnál.

A felebbezés a kivetett adónak behajtását nem gátolja, a mennyiben azonban a felebbezés tárgyát képező adóösszege a mult évre kivetettnél nagyobb, a felebbezés a két összeg közötti különbözetre nézve birtokon belül történhetik.

Az adóköteles fél a felszólamlási bizottságnak határozatát akkor felebbezheti:

a) ha a felszólamlási bizottság az adókiadó bizottság által megállapított adót fel-emelte, vagy az adót a mult évinél nagyobb összegben állapította meg, avagy ha az adó az adóköteles félre a kivetés évében első ízben rovatott ki;

b) midőn azon kérdés döntendő el, hogy valamely jövedelem vagy kereset az adónak tárgyát képezi-e, vagy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójának alapjául szolgáló vallomásokban előforduló valamely bevétel vagy kiadás a nyers jövedelemből levonható-e vagy sem;